

LBRIS

We know
books

Frații Grimm

BASME

București
2019

Cuprins

Cenușăreasa	7
Albă-ca-Zăpada	20
Scufița Roșie.....	25
Croitorașul cel viteaz	32
Baba Dochia	50
Degețel	56
Regele broscoi	67
Rumpelstilzchen.....	76
Măsuța fermecată, măgarul de aur și bâta din desagă.....	85
Împăratul Cioc-de-Sturz	105

Cenușăreasa

A fost odată un om bogat, dar nu i-a priit bogăția, căci nevasta i-a căzut bolnavă la pat. Când și-a dat seama că i se apropie sfârșitul, femeia a chemat-o la căpătâi pe singura lor fiică și i-a zis cu limbă de moarte:

— Draga mamei, caută să fii bună și smerită, și Domnul te va ajuta. Iar eu am să te veghez din ceruri.

Cu aceste vorbe, femeia a închis ochii pe vecie și după trei zile a fost înmormântată. Fata se ducea zi de zi la mormântul maicii sale și plângea amarnic.

Când a venit iarna cea geroasă, peste mormânt s-a așternut un giulgiu alb, iar în primăvară, când soarele a strălucit din nou pe cer și a topit zăpada, omul și-a luat altă femeie de nevestă.

Femeia asta le-a adus în casă și pe cele două fete ale ei. Fetele, nici vorbă, arătau bine, însă erau rele și haine la suflet. Biata orfană nu mai avea loc în casă de răul lor.

— Te pomenești că toanta asta are de gând să-mpartă iatacul cu noi! bodogăneau ele. Cine vrea

să mănânce n-are decât să muncească! Cară-te la bucătărie, că acolo ți-e locul!

I-au luat straiiele cele frumoase, au pus-o să îmbrace o vechitură de rochie cenușie și i-au dat să încalțe o pereche de saboți.

– Uite-o ce gătită-i, zici că e prințesă! o luară ele în zeflema. Apoi o alungară la bucătărie.

Aici, fata s-a văzut nevoită să trebăluiească din zori și până în noapte: se scula dis-de-dimineată, căra apă de la fântână, aprindea focul în vatră, gătea pentru toți și spăla rufele. Ca și cum toate astea n-ar fi fost destul, cele două surori nu mai știau ce să născocească, doar s-o necăjească pe biata fată. Când mai să scoată treburile la capăt, ele aruncau mazăre și linte în cenușă, tot într-o bătaie de joc, iar mezina trebuia să le aleagă bob cu bob. Seara, fata cădea frântă de oboseală, dar, cum nu avea un pat în care să doarmă, se cuibărea în cenușa vetrei, că măcar îi ținea de cald. Și pentru că era mai tot timpul murdară de cenușă, au poreclit-o în derâdere Cenușăreasa. Și așa i-a rămas de-atunci numele.

Într-o bună zi, tatăl lor se pregătea să plece la târg și le-a întrebat pe cele două fete vitrege ce daruri ar vrea să le aducă.

– Rochii frumoase, răspuse una dintre ele.

– Giuvaiere, zise cealaltă.

– Iar ție, fata tatei, ce să-ți aduc?

– Adu-mi, tată, o rămurică, prima care se va prinde de pălăria ta, la întoarcerea acasă. Atâta vreau! Pe aia s-o rupi și să mi-o aduci!

La târg, omul a cumpărat pentru fiicele vitrege rochii frumoase și giuvaiere. În drum spre casă, când trecea printr-un desiș, o rămurică de alun i-a agățat pălăria de pe cap. Atunci și-a amintit de rugămintea mezinei, a rupt-o și a luat-o cu sine. Ajuns acasă, a împărțit darurile dorite, iar Cenușăresei i-a dat rămurica de alun.

Fata îi mulțumi din suflet, iar către seară se duse la mormântul mamei sale, sădi acolo crenguța și plânse apoi cu atâta jale, încât lacrimile curgeau șiroaie pe pământ și-o udară. Și așa crenguța creșcu mare, ajungând un alun de mai mare dragul.

De trei ori pe zi venea sărmana fată la mormântul măicuței sale, plângea cu lacrimi amare și se ruga; și de fiecare dată zărea o pasăre albă care venea în zbor și se așeza pe vreo creangă. Și ori de câte ori se gândea Cenușăreasa la o dorință, pasărea îndată i-o împlinea.

Într-o bună zi, împăratul acelor meleaguri s-a gândit să facă un mare bal care să țină trei zile și trei nopți. Pofti la bal toate fetele frumoase din împărăție, pentru ca fiul său să-și poată alege mireasa. Când au aflat cele două surori că fuseseră și ele pofțite la petrecere, pe dată s-au înveselit, au chemat-o pe Cenușăreasă și i-au poruncit:

– Vino iute de ne piaptână! Și nu uita să ne lustruiești pantofii, că noi mergem la palat și o să ne vadă prințul!

Cenușăreasa făcu întocmai cum îi porunciseră surorile, dar plânse de necaz, căci tare mai dorea să se ducă și ea la bal, să danseze. Se rugă de maică-sa vitregă s-o lase și pe ea, însă babornița zise:

– Crezi tu că te-aș putea lăsa să mergi la bal așa murdară de cenușă? Ș-apoi n-ai nicio rochie mai acătării, de pantofi nici nu mai zic, iar ție-ți arde de dans?

Dar cum fata, cu lacrimi în ochi, nu mai contenea cu rugămințile, mama vitregă parcă se învoi, zicându-i fățarnic:

– Uite, am vărsat un blid de linte în cenușă și, dacă în două ceasuri o alegi toată, atunci o să-ți dau voie să te duci.

Auzind acestea, Cenușăreasa o zbughi în grădină pe ușa din dos și strigă:

– Voi, porumbițelor, voi, turturelelor, și voi, păsări ale cerului, veniți cu toatele și ajutați-mă!

Ce-i mai bun, în căldărușă,

Iar ce nu, băgați în gușă.

N-apucă Cenușăreasa să-și termine cântecelul, că și intrară pe fereastră în bucătărie două porumbițe albe, după ele câteva turturele, iar apoi veniră în zbor și alte păsări ale cerului. Bătând ușurel din aripi, se așezară lângă vatră. Porumbițele începură

să ciugulească: pic-pic-pic; după ele prinseră și celelalte păsări să pigulească: pic-pic-pic. Și așa au ales ele toate boabele cele întregi și au umplut blidul. Nu trecuse nici măcar un ceas, și ele isprăviră treaba. Apoi își luară zborul care-ncotro.

Tare se mai bucură Cenușăreasa! Duse de-ndată blidul mamei vitrege, trăgând nădejde că aceasta îi va îngădui să meargă la bal.

– Nici vorbă, i-o reteză babornița. N-ai nici rochie frumoasă și nici să dansezi ca lumea nu știi. Vrei să ne faci de râs?

Biata fată începu iar să plângă. Când văzu asta, mama vitregă zise:

– Dacă într-un ceas alegi două blide de linte din cenușă, să știi că te iau la bal. În sinea ei însă se gândi: „Asta chiar că-i peste putință!“

Răsturnă în cenușă două blide de linte, iar fata ieși în grădină pe ușa din dos și strigă:

– Voi, porumbițelor, voi, turturelelor, și voi, păsări ale cerului, veniți cu toatele și ajutați-mă!

Ce-i mai bun, în căldărușă,

Iar ce nu, băgați în gușă.

N-apucă Cenușăreasa să-și termine cântecelul, că și intrară pe fereastră în bucătărie două porumbițe albe, după ele câteva turturele, iar apoi veniră în zbor și alte păsări ale cerului. Bătând ușurel din aripi, se așezară lângă vatră. Porumbițele începură să ciugulească: pic-pic-pic; după ele prinseră și

celelalte păsări să pigulească: pic-pic-pic. Și așa au ales ele toate boabele cele întregi și au umplut cele două blide. Nu trecu nici jumătate de ceas și ele isprăviră treaba. Apoi își luară zborul care-ncotro.

Cenușăreasa, bucuroasă nevoie mare, duse repede mamei vitrege blidele, crezând că măcar de data asta se va ține de cuvânt. Dar babornița cea rea zise și acum:

— Degeaba te ții scai de mine, că tot n-o să te luăm la bal. Nici rochie frumoasă n-ai, nici să dansezi nu poți. O să ne faci de râsul lumii!

Îi întoarse spatele și se grăbi să plece cu fiicele sale împopoțonate la bal.

Văzând atâta nedreptate, Cenușăreasa se duse grabnic la mormântul mamei sale. Îmbrățișă trunchiul vânjos al alunului și grăi așa:

— *Alunel, drag alunel,
Tu te scutură nițel,
Și adă-mi un strai vrăjit,
Numai aur și argint.*

Pasărea scutură o rămurea și din alun căzu o rochie cusută cu fire de aur și de argint și niște pantofiori de mătase cu ciucuri din argint. Cenușăreasa îmbracă iute rochia și plecă și ea la petrecere.

De cum intră în sala de bal, lumea înmărmuri văzând-o atât de frumoasă. O zăriră și mama vitregă cu fetele sale, dar n-o recunoscără. Gata să crape de invidie, își spuneau că este, pesemne, vreo domniță

venită de pe alte meleaguri, atât de încântătoare era în rochia ei, toată numai aur și argint. Nici prin cap nu le trecea să se gândească la Cenușăreasă, căci o lăsaseră acasă, lângă vatră, alegând boabele de linte din cenușă.

Feciorul de împărat însă, de cum văzu mândrețea aceea de fată, îi ieși în întâmpinare, o luă galant de braț și o pofti la dans. Și toată seara o ținu de mână și cu altă fată nici că mai dansă. Și când venea cineva s-o poftască la dans, el îi aținea calea, zicând:

– Domnița dansează doar cu mine!

O ținură tot într-un dans până când, pe la miezul nopții, fata voi să plece.

– Merg și eu cu tine, zise prințul, să te conduc.

De fapt, voia să afle unde locuiește și a cui este fata asta așa de frumoasă. Cenușăreasa însă nu se lăsă condusă și, ajungând acasă tot într-o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat așteptă acolo până când veni tatăl ei și îi spuse că fata cu care el dansase toată noaptea se ascunsese sus, în porumbar. Bătrânului nu-i veni să creadă: „Să fie oare Cenușăreasa mea?“ Sparseră ușa porumbarului, dar nu găsiră pe nimeni înăuntru.

Când intrară cu toții în casă, o văzură pe Cenușăreasă cuibărită în cenușă, tot în rochia cea ponosită, iar lângă vatră pâlpâia o lumânare. Pesemne, Cenușăreasa sărise jos de cealaltă parte, fugise iute la alun, scoase rochia cea frumoasă și

o așeză pe mormânt, iar pasărea cea albă o luă de acolo. Apoi fata îmbracă iar rochia ponosită și se așeză cuminte în cenușă.

A doua zi, iar a fost bal la curtea împăratului și după ce mama și surorile vitrege plecară într-acolo, Cenușăreasa se duse în grabă la alun și zise:

— *Alunel, drag alunel,
Tu te scutură nițel,
Și adă-mi un strai vrăjit,
Numai aur și argint.*

Și atunci pasărea lăsă să lunece dintre crengi o rochie și mai frumoasă decât cea din seara trecută. Când sosi la bal așa îmbrăcată, toți se minunară din nou de frumusețea ei. Feciorul de împărat, care ardea de nerăbdare s-o revadă, îi ieși îndată în întâmpinare, o prinse gingaș de braț și dansă toată seara numai cu ea. Iar când alții o poșteau la joc, el le aținea calea, zicând:

— Domnița dansează doar cu mine!

Pe la miezul nopții, fata se furișă iar spre casă. Dar acum feciorul de împărat n-o slăbea din ochi, ca să vadă unde se duce. Ea, însă, și de data asta reuși să fugă, îndreptându-se spre grădina din spatele casei părintești. Acolo creștea un păr înalt, încărcat cu pere minunate. Cenușăreasa se cățără în copac iute ca o veveriță, iar feciorul de împărat îi pierdu urma. Așteptă până ce veni tatăl ei și îi zise:

– Am pierdut iar urma preafrumoasei domnițe, dar mi se pare că s-a urcat în părul acesta.

Bătrânului nu-i venea să creadă: „Chiar să fie Cenușăreasa mea?” Aduse o scară, urcă în păr până în vârf și scotoci prin frunzișul des, dar nu găsi pe nimeni. Când intrară cu toții în bucătărie, o văzură pe Cenușăreasă cuibărită, ca și data trecută, în cenușă; și acum sărise iute din copac, pe altă parte, alergase într-un suflet la alun și înapoiase păsării rochia cea frumoasă, apoi o îmbracă la loc pe cea ponosită.

A treia zi, mama vitregă cu fiicele ei plecară din nou la balul împăratului. Cenușăreasa alergă iar la mormântul maicii sale și-i zise alunului:

– *Alunel, drag alunel,
Tu te scutură nițel,
Și adă-mi un strai vrăjit,
Numai aur și argint.*

Păsărea îi dădu acum o rochie atât de strălucitoare și de frumoasă, cum nu se mai văzuse alta sub soare, iar pantofiorii erau de data asta din aur curat. Se îmbracă degrabă Cenușăreasa și merse la bal. Când se ivi acolo, toți rămaseră muți de uimire. Iar fiul de împărat dansă tot numai cu ea și, de-o poftă altul la dans, el îi aținea calea, zicând:

– Domnița dansează doar cu mine!

Pe la miezul nopții, Cenușăreasa dădu iar să plece. Feciorul de împărat iar încercă să o conducă, dar ea

se strecură cu atâta dibăcie, încât el îi pierdu și acum urma. De data asta însă, el pusese la cale un șiretlic: poruncise să fie unse cu smoală scările palatului și, când Cenușăreasa coborî în fugă, pantofiorul de aur din piciorul stâng îi rămase lipit de o treaptă. Feciorul de împărat îl luă în palmă și se minună cât de micuț și de frumos era!

A doua zi, cu noaptea în cap, prințul se înfățișă la tatăl Cenușăresei, scoase pantofiorul și zise:

– Voi lua de nevastă numai pe fata pe-al cărei picior se va potrivi pantofiorul acesta. De nimeni alta, în afara de ea, n-am nevoie!

Tare s-au mai bucurat cele două surori vitrege auzind vorbele feciorului de împărat, căci amândouă se lăudau că au piciorul mic. Cea mai mare merse în iatac să-l încalțe, iar maică-sa o urmă. Dar ce să vezi! Pantofiorul era atât de mic, încât degetul cel mare nu încăpea deloc. Atunci maică-sa îi întinse un cuțit, zicându-i:

– Taie-ți degetul și gata! Când vei fi împărăteasă, n-o să mai mergi pe jos!

Fata își tăie degetul cel mare, încălță cu greu pantofiorul cel de aur și, mușcându-și buzele de durere, veni în fața feciorului de împărat. El n-avu încotro și o luă de mireasă. O urcă alături pe cal și porniră împreună la palat. Drumul lor trecea chiar pe lângă alunul de lângă mormânt, unde pe-o